

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 739/2017-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. decembra 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Jurajom Klimčom, Gen. M. R. Štefánika 9, Trenčianske Teplice, pre namietané porušenie jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Obvodného oddelenia Policajného zboru Trenčín ČVS: ORP-250/TN-TN-2017 z 26. júna 2017 a uznesením Okresnej prokuratúry Trenčín sp. zn. 2 Pv 214/17/3309 z 31. júla 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. augusta 2017 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru

o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Obvodného oddelenia Policajného zboru Trenčín (ďalej len „obvodné oddelenie PZ“) ČVS: ORP-250/TN-TN-2017 z 26. júna 2017 a uznesením Okresnej prokuratúry Trenčín (ďalej aj „okresná prokuratúra“) sp. zn. 2 Pv 214/17/3309 z 31. júla 2017.

Sťažovateľka v podstatnej časti sťažnosti uviedla, že obvodné oddelenie PZ uznesením ČVS: ORP-250/TN-TN-2017 z 3. marca 2017 podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku začalo trestné stíhanie pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že neznámy páchateľ 3. marca 2017 v [REDAKOVANÉ] dosiaľ nezisteným spôsobom bez použitia násilia vošiel do rodinného domu a odcudzil počítač značky Apple a ďalšie veci, čím jej spôsobil škodu prevyšujúcu 266 €.

Na adrese, na ktorej je situovaný rodinný dom, mala sťažovateľka vedené posledné spoločné obydlie s jej manželom. Sťažovateľka tento dom oprávnene užívala so svojim manželom a spoločným synom, no z dôvodu pretrvávajúcich manželských problémov sa rozhodla so svojim manželom [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], rozviesť. Dňa 20. decembra 2016 [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], na sťažovateľku fyzicky zaútočil, čo vyústilo do privolania polície a následne do vykázania [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zo spoločného obydlia. Sťažovateľka sa chránila aj podaním návrhu na vydanie neodkladného opatrenia, ktorému Okresný súd Trenčín aj Krajský súd v Trenčíne vyhovel v plnom rozsahu, a teda na základe uznesenia Okresného súdu Trenčín z 23. decembra 2016 sp. zn. 19 C 107/2016 bolo [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zakázané vstupovať do rodinného domu, priblížiť sa k sťažovateľke na vzdialenosť menšiu ako 15 m a kontaktovať ju akýmkoľvek spôsobom.

Od tejto doby sa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], snažil sťažovateľku z rodinného domu vyhnáť, a to napríklad tým, že jej oznámil, že prestáva platiť náklady na rodinný dom a v prípade, ak dôjde k odpojeniu predmetného domu od energií, sťažovateľka bude zodpovedná za všetky škody s tým súvisiace. Snaha [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], vyeskalovala až do takej miery, že previedol ich spoločný dom na svoju matku a zrušil sťažovateľke trvalý pobyt na tejto adrese.

Po vykázaní [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zo spoločného obydlia podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov sťažovateľka zistila, že adresa predmetného domu je vedená zároveň ako sídlo

obchodnej spoločnosti, v ktorej bola zamestnaná. Ide o spoločnosť s obchodným menom [REDAKOVANÉ] (ďalej len „[REDAKOVANÉ]“).

Poverený príslušník obvodného oddelenia PZ nevykonal žiadny z dôkazov, ktoré navrhla sťažovateľka, a 26. júna 2017 uznesením ČVS: ORP-250/TN-TN-2017 podľa § 215 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, v zmysle ktorého je vedené trestné stíhanie začaté pre prečin „krádež“ podľa § 212 ods. 1 Trestného zákona, rozhodol tak, že konanie zastavil, pretože podľa názoru povereného príslušníka obvodného oddelenia PZ je nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie. Proti tomuto uzneseniu bola prípustná sťažnosť, ktorá mala odkladný účinok, a sťažovateľka túto sťažnosť v lehote podala s tým, že uviedla, že odôvodnenie sťažnosti predloží orgánu do 30 dní z dôvodu pracovnej zaneprázdnenosti. Poverený príslušník obvodného oddelenia PZ však na toto odôvodnenie nepočkal a prokurátor Okresnej prokuratúry Trenčín rozhodol uznesením sp. zn. 2 Pv 214/17/3309 z 31. júla 2017 tak, že podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažnosť zamietol ako nedôvodnú.

Sťažovateľka zastáva názor, že postupom a uznesením príslušníka obvodného oddelenia PZ ČVS: ORP-250/TN-TN-2017 z 26. júna 2017, ktorým bolo zastavené trestné stíhanie vo veci prečinu krádeže, a uznesením okresnej prokuratúry sp. zn. 2 Pv 214/17/3309 z 31. júla 2017 bol v neprospech sťažovateľky porušený čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorý garantuje právo každého na spravodlivý súdny proces, a čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorý garantuje právo každého na súdny proces pred nezávislým a nestranným súdom a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky – z toho ústavného práva sťažovateľke vyplýva právo, aby orgány činné v trestnom konaní sa skutočnosťami nasvedčujúcimi tomu, že bol spáchaný trestný čin, zákonným a predovšetkým ústavne akceptovateľným spôsobom zaoberali.

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd o jej sťažnosti rozhodol takto:

„1. Základné právo sťažovateľky na inú právnu ochranu vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, uznesením príslušníka Obvodného oddelenia PZ Trenčín vydaného dňa 26.06.2017 pod sp. zn.: ČVS:ORP-250-TN-TN - 2017, ktorým bolo zastavené trestné stíhanie podľa § 215 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku a uznesením prokurátora Okresnej prokuratúry Trenčín

vydaného dňa 31.07.2017 pod sp. zn. 2Pv 214/17/3309, ktorým sťažnosť sťažovateľky bola zamietnutá, porušené bolo.

2. Uznesenie príslušníka Obvodného oddelenia PZ Trenčín vydané dňa 26.06.2017 pod sp. zn.: ČSV:ORP-250-TN-TN - 2017, ktorým bolo zastavené trestné stíhanie podľa § 215 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku a uznesenie prokurátora Okresnej prokuratúry Trenčín vydané dňa 31.07.2017 pod sp. zn. 2Pv 214/17/3309, ktorým sťažnosť sťažovateľky bola zamietnutá sa zrušuje a vec sa vracia na nové konanie.

3. Obvodné oddelenie PZ Trenčín a Okresná prokuratúra Trenčín sú povinné spoločne a nerozdielne uhradiť sťažovateľke trovy konania vo výške 312,34 EUR do 15 dní od doručenia tohto nálezu na účet jej právneho zástupcu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže

ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

A. K námietke sťažovateľky na porušenie jej práv uznesením obvodného oddelenia PZ ČVS: ORP-250/TN-TN-2017 z 26.júna 2017

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Citovaný článok ústavy dopĺňa právnu úpravu prípustnosti konania o sťažnosti fyzických osôb a právnických osôb § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať iba tými sťažnosťami, ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonom upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (mutatis mutandis IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06, III. ÚS 42/07).

Sťažovateľka namietala porušenie označených práv uznesením obvodného oddelenia PZ ČVS: ORP-250/TN-TN-2017, proti ktorému bol prípustný opravný prostriedok, sťažnosť okresnej prokuratúry. Sťažovateľka mala teda v rámci prípravného trestného konania k dispozícii účinný prostriedok na ochranu jej práv, ktoré mali byť porušené namietaným uznesením obvodného oddelenia PZ. Z toho dôvodu ústavný súd sťažnosť v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol z dôvodu nedostatku svojej právomoci (obdobne napr. I. ÚS 47/2010).

B. K námietke sťažovateľky na porušenie jej práv uznesením okresnej prokuratúry sp. zn. 2 Pv 214/17/3309 z 31. júla 2017

Ústavný súd v súvislosti s námietkami sťažovateľky na porušenie jej práv uznesením okresnej prokuratúry sp. zn. 2 Pv 214/17/3309, ktorým potvrdila zastavenie trestného stíhania podľa § 215 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, poukazuje na svoju ustálenú judikaturu, v rámci ktorej opakovane vyslovil, že právo fyzickej alebo právnickej osoby na začatie trestného konania proti označenej osobe na základe podaného trestného oznámenia nepatrí medzi základné práva a slobody podľa druhej hlavy ústavy a ani ho nemožno odvodiť z niektorého zo základných práv alebo slobôd (m. m. II. ÚS 42/00, II. ÚS 28/06, III. ÚS 278/06, I. ÚS 496/2012).

Ústavný súd nespochybňuje, že po podaní trestného oznámenia sťažovateľke vznikli práva na ochranu vyplývajúce jej zo základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a z práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, avšak podľa stabilizovanej judikatury ústavného súdu z tejto ochrany jej nevyplývalo subjektívne právo na trestné stíhanie osoby označenej v trestnom oznámení.

Orgány činné v trestnom konaní sú povinné trestné oznámenia oznamovateľa trestného činu riadne prešetriť a rozhodnúť o nich.

Keďže z uznesenia okresnej prokuratúry sp. zn. 2 Pv 214/17/3309 vyplýva, že sa prokurátor Okresnej prokuratúry Trenčín sťažnosťou sťažovateľky riadne zaoberal a rozhodol o nej, nemohlo dôjsť k porušeniu označených práv sťažovateľky.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd v tejto časti odmietol sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. decembra 2017